

GUDSTJENESTE MED NATTVERD

1. påskedag

Fjellhamar kirke 8. april 2012

Matteus 28,1-10

Da sabbaten var over og det begynte å lysne den første dagen i uken, kom Maria Magdalena og den andre Maria for å se til graven. **2** Med ett ble det et kraftig jordskjelv, for en Herrens engel steg ned fra himmelen, gikk fram og rullet steinen til side og satte seg på den. **3** Han var som et lyn å se til, og drakten var hvit som snø. **4** Vaktene skalv av redsel da de så ham, og de ble liggende som døde.

5 Men engelen tok til orde og sa til kvinnene: «Frykt ikke! Jeg vet at dere leter etter Jesus, den korsfestede. **6** Han er ikke her, han er stått opp, slik som han sa. Kom og se stedet hvor han lå!

7 Skynd dere av sted og si til disiplene hans: ‘Han er stått opp fra de døde, og han går i forveien for dere til Galilea; der skal dere få se ham.’ – Nå har jeg sagt dere det.»

8 Da skyndte de seg bort fra graven, redde, men jublende glade, og de løp for å fortelle det til disiplene. **9** Og se, Jesus kom mot dem og sa: «Vær hilset!» De gikk fram og omfavnet føttene hans og tilba ham. **10** Jesus sa til dem: «Frykt ikke! Gå og si til mine brødre at de skal dra til Galilea. Der skal de se meg.»

PREKEN

1. PÅSKEMORGEN SLUKKER SORGEN?

Nynner og synger 1. vers av "Påskemorgen slukker sorgen" mens jeg ordner med påskeliljene på korset.

Ja, gjør den det? Påskemorgen? Slukker den sorgen? Jeg som prest er ikke sorgfri må jeg innrømme. I så fall – hvilken sorg slukker den? Sorgen og gleden følger hverandre jo i livet. Hvilken sorg slukker da påskemorgen? Jeg har sunget den salmen mange ganger og mange med meg i historiens løp. Selv jeg som har fått VIP plass og oljesmurte gullsko i historiens lottospill, er ikke fritatt fra sorg. Jeg kjenner både på egensorgen og verdenssorgen. Min egen sorg med tap av kjære. Døden skiller venn fra venn, de to som elsker hverandre så vel det unge paret som det gamle ekteparet, barn fra sine foreldre. Vi sørger over tap av helse som begrenser livet for oss selv eller våre nærmeste. Vi sørger over sår og skuffelser livet gir, og over våre personlige svakheter og mønstre vi bare må lære å leve med. Alt jeg skulle ønske jeg var, og det jeg er som ikke liker å være. Ingen er spart for egensorgen – verken kristne eller ikke-kristne. Og kanskje er det verre for kristne som må få det til å gå i hop med troen på en allmektig og kjærlig Gud.

Også verdenssorgen da. Verdens sorg og lidelse må også bry oss, den gjelder oss. Noe annet er umulig som et ansvarlig menneske og som en etterfølger av Jesus. Verdens sorg og lidelse er også mer enn summen av all den egensorg vi alle bærer hver for oss. Det er urettferdigheten, lidelsen og sorgen som følge av krig, den enorme skjevfordelingen av jordens ressurser og rikdommer – en jord som har nok til alle, og miljø- og naturkatastrofer. Det handler om utallige barn som blir alene, forsømmes og misbrukes på det grusomste. Det handler om kvinner som ikke kan gi sine barn mat og som gråtende

og med bunnløs smerte må la det dø i sine armer. Det handler om menn som i blanding av hjelpeløs utmattet fortvilelse, hat og redsel, – ødelegger, voldtar og dreper inntil de selv blir offer for det samme hatet og hevnen.

Nynne/synge videre på påskemorgen

Det er lettere for oss å kjenne nærhet til langfredag enn påskedag. Det er lettere å kjenne oss igjen i realitetene med synden og det vonde i vår verden. Med egensorgen og verdensorgen. Det vet vi hva er. Når Jesus lider, drepes, dør og soner straffen for all verdens synd så kan vi lettere plassere oss selv i den hendelsen. Det var min skyld og synd. Den har jeg aning om hva er. Og at det var nødvendig. Her har vi en felles skyld og ansvar vi kan se vi er en del av.

Men det er vanskeligere å plassere seg midt i påskedag. En død mann blir levende igjen. Hvordan kan jeg ta det til meg, se at jeg er med i det akkurat som langfredag? Kan det som skjer ut i naturen nå gi oss hjelp? Den enorme skaperkraften som sprenger seg fram ute i naturen? Selv om vitenskapen kan forklare det i det vide og brede er det jo en faktisk opplevelse – år etter år. Ett livsens under etter høstens visnende mørke. Etter vinterens golde, kalde og isende livløse dekke. Så kommer det en ny varme, og planter og blomster folder seg ut. Ja, selv den svarte brutale asfalten må gi tapt for hestehovens livsvilje og livskraft. Den kan ikke holdes nede i mørket. Hva med det lille nyfødte barnet? Skapt i kjærlighet mellom mann og kvinne, og båret frem under et mors bankende hjerte. Hvilken nyskaping og kraft ligger ikke i fødselens under og alt et barn gjør med oss. Det er livets krefter, skapelsens krefter, oppstandelsens krefter.

Nynne/synge videre på påskemorgen

Avisen Vårt Land hadde rett før påske en spørreundersøkelse om hva folk tror om livet etter døden. 48 % tror ikke det er noe etter døden. Overraskende mange, sier en del folk når de kommenterer det. Kanskje det, men det betyr også at 52 % tror eller er åpne for et liv etter døden. Det vil si ca. 5000 mennesker på Fjellhamar som vi har potensiale til å samle for å feire 1. påskedag sammen med oss. Med 20 % på fjellet så er det 4000 igjen. Det er 10 fulle gudstjenester! Heftige muligheter egentlig – her er det bare å stå på.

Jeg er ikke overrasket. Bare i de siste samtalene mine med folk i sorg så er det mange som tror det er noe mer etter døden, at man sees igjen. Men som en sa: Håpet er større enn troen. Det er forskjell på å ønske det/håpe det og virkelig tro det. Mens andre sier: Jeg vet jeg treffer igjen pappa. Og i neste åndedrag forteller om ånder i huset der de bor som faren nå blir en del av. Andre igjen sier at de er sikre på at det er noe mer men det er en annen dimensjon uten kropp. For at kroppen blir levende igjen er jo helt umulig.

Da kjenner jeg hvor godt det er å lene seg til en kirke og dens lære basert på bibelens ord. Jeg undres selv over livet etter døden, men kjenner i dette spørsmålet en stor frihet til å kunne si hva vi lærer og bibelen forteller, hva Jesus har sagt oss: I trosbekjennelsen lyder det at vi tror på kroppens oppstandelse og det evige liv. Og ikke minst at Jesus sto opp fra de døde tredje dag. Mange Jesus-ord forteller oss at livet ikke slutter med døden. Hvordan det skal skje og hva det vil innebære er ikke like klart. Men det er tydelig nok at oppstandelseskraftene gjelder hele skaperverket, en ny himmel og en ny jord skal det bli.

Nynne/synge videre på påskemorgen

I vinter innhentet døden en mange av oss kjente og som feiret gudstjeneste sammen med oss ofte. Faktisk bare en uke før han brått døde. Nemlig Rolf Østrem. Nå ligger han ved siden av sin kjære Anne. På steinen over dem står det følgende ord: *Død hvor er din brodd?* Og videre heter det i disse ordene fra bibelen: *Død hvor der din seier?* Det er som disse ordene flirer av døden. Døden er jo syndens lønn. Men synden er sonet, Jesu tok med sin lidelse og død langfredag straffen for vår synd så vi går fri. Så når djevelen peker på vår synd, og den finnes jo, og krever at vi lønnes som fortjent med døden – så er synden, for den som lever i tilgivelsen fra Jesus, sonet og betalt. Og døden som syndens lønn utradert og maktesløs. Og ikke nok med det – med Jesu oppstandelse så greier ikke døden rent fysisk å stoppe Gud fra å gjøre Jesus og alle som vil følge ham, levende igjen. Da er det Paulus

triumferer flirer av døden og sier: *Død, hvor er din brodd? Død, hvor er din seier?* For de av oss som kjente Rolf Østrem så var det få som kunne le så hjertelig, høylytt og med hele seg som han. Det er et så herlig vitnesbyrd Rolf og Anne gir når de hviler under disse ordene – *død hvor er din brodd?*

Nynne/synge videre på påskemorgen

Engelen sa det, og Jesus selv gjentok det og understreket det. Han går i forveien, til Galilea. Der skal de få se han. Beskjeden kvinnene skulle gå med var: Han går i forveien. Følg etter ham! Den beskjeden var den første disiplene fikk. Følg meg! Og den ble gjentatt. Og de levde etter den. De fulgte etter Jesus, som var den store Herre, læremester, den store rabbi. Nå i møte med døden sier han det samme. Følg meg! I døden, gjennom døden og i oppstandelsen. Han gikk i forveien, han gikk først og tok bort brodden så vi lettere skal kunne komme etter. Beskjeden til disiplene er nok en gang: Følg meg!

Og da kan vi si noe mer om hvilken sorg påskemorgen slukker. Den slukker sorgen at sorgen skal bli det siste. At tap og adskillelse skal bli det siste. At konflikt og hat skal bli det siste. At lidelse og ondskap er det som det hele ender i. At sykdom og død skal bli det siste. Den sorgen slukker påskemorgen. Den lover påskemorgen at er slukket, slukt, borte vekk. Da er det livet, kjærligheten, gleden, festen og Jesus som seirer. For alle som tar til seg Jesu mektige livsunder påskedag, så loves vi at på den siste dag, på dommens dag, så er det seier i vente. Døden er overvunnet, Jesus har vunnet og vi med ham! Her nede må vi leve med at egensorg og verdenssorgen tynger oss, at døden skiller oss. Men det er bare enn så lenge. For til slutt er det ikke sånn. Da er det synd, død og djevel som bøyer nakkene, og Jesus og alle som følger han som seirer i all evighet.

Nynne/synge videre på påskemorgen

Kvinnene som går til graven i morgenlysningen har sikkert ikke sovet noe særlig den natten. Sorgen og sjokket fra langfredags brutale og offentlige tortur og henrettelse av Jesus kan godt ha tatt fra dem nattesøvnen. Storsamfunnet har med rå makt ydmyket og knust Jesus-bevegelsen de sto midt i. De går ikke med glede og forventning. Det er tunge skritt, vonde skritt, kaos og forvirring, alt er blitt mørkt og håpløst. Du ser det på kroppen deres. Bøyde nakker. Tause. Famlende og nesten slepende skritt. Det er langt til graven søndag morgen. Ved graven får de et motsjokk. Jordskjelv, steinen er rullet vekk, engel, tom grav, livredde soldater og budskapet: Frykt ikke! Han er ikke er – han er gått i forveien. Den samme veien tilbake er ikke like lang. Nå går de med en ubeskrivelig glede og hellig redsel. Forvirring og kaos er det nok fremdeles. Men ikke mørke og håpløshet. Nakkene er ikke bøyde, skrittene lette, raske og energiske. Brått står Jesus foran dem. De kaster seg ned, griper føttene hans og tilber han. Igjen lyder: Frykt ikke! Jeg går i forveien til Galilea. Der skal dere se meg. Kvinnene løper videre, enda mer oppreiste og sjokkerte. Og med et spørsmål mindre. De har ikke bare sett enn tom grav, de har også sett, tatt på og hørt Herren i levende live! Denne forvandlingen var kvinnene de første som gikk igjennom. Så kom etter hvert disiplene med, de som livredde hadde gjemt seg bak låste dører. I løpet av noen dager ble de totalt forandret. Denne forandringen ble kjennetegnet på Jesu etterfølgere, på kirken. En frimodig tro på Jesus som levende, oppstått. Midt i blant dem. Det gikk de i døden for med stor tro og kraft. Den kirken er vi en del av. Deres vitnesbyrd og fortelling om den oppståtte Jesus er den grunnleggende kraften i hele kirkens eksistens. I Fjellhamar menighets eksistens. Også i dag går mennesker i døden for den troen. Og det er jeg sikker på at flere her i Fjellhamar menighet også vil gjort hvis de kom i en så ekstrem situasjon.

Kjernen i det hele er fortellingen om påskemorgen. Enhver gudstjeneste på søndag, Herrens dag, er en feiring av oppstandelsen og Jesus og livets seier. Her lyder fortellingen igjen og igjen. Jesus lever. Og den beste måten vi forteller det til hverandre på er i sangene vi synger sammen.

Nynne/synge videre på påskemorgen mens jeg går og setter meg